

LA RECOLLIDA SELECTIVA A SANT FELIU DE GUÍXOLS. ANÀLISI i PROPOSTES.

0.-Introducció

La recollida selectiva dels residus forma part de les accions davant l'emergència climàtica. Una deficient recollida comporta una major emissió de gasos efecte hivernacle, perjudicant el planeta i la pròpia salut de les persones. També comporta altres problemes nocius pel medi ambient, com l'afectació dels ecosistemes. A més, una recollida selectiva deficient comporta sempre un major cost econòmic i una pujada del rebut de les escombraries.

1.-Avantatges d'una bona recollida selectiva (RS)

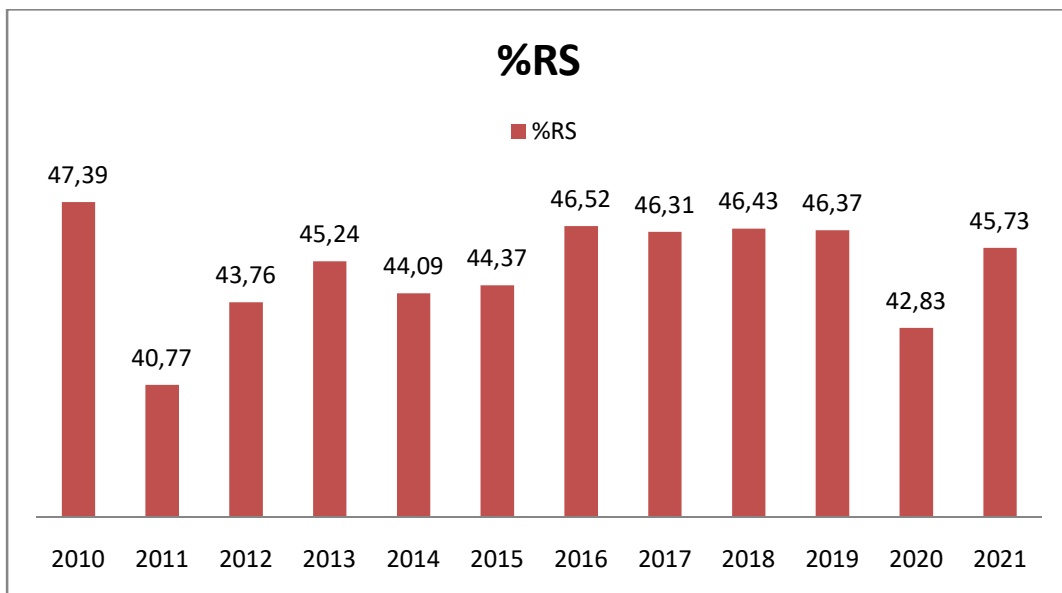
-Tenir un aire i una aigua més nets i purs. Quan menys residus es destinen als abocadors, menys emissions de CO2 es produeixen i més es redueixen els impactes ambientals associats a la seva gestió (generació de lixiviats i de gasos d'efecte hivernacle).

-Millorar la qualitat de la terra. Una bona recollida selectiva permet obtenir compostatge dels residus orgànics, un adob orgànic amb alt valor fertilitzant per als conreus i jardins. Això permet reduir l'ús de fertilitzants sintètics, més cars i amb major impacte ambiental.

-Separar correctament els residus permet que elements reciclables, com el paper i el cartró, no s'embrutin i puguin ser reciclats adequadament. Es fomenta la reducció de les deixalles.

-Reduir costos econòmics, tant per a la ciutat com pels seus veïns i veïnes. El sistema del cànon de les escombraries penalitza a aquells ajuntaments que no arriben als nivells òptims de recollida establerts: **50% l'any 2020, 55% l'any 2025 i un 60% per a l'any 2030.**

2.-Les dades a Sant Feliu de Guíxols durant la darrera dècada

2.1.-Comparativa entre els municipis de Catalunya de més de 20.000 habitants

		%RS 2010	%RS 2021	% diferència
1	CALAFELL	15,08	42,04	26,92
2	FIGUERES	25,5	47,77	22,27
3	VENDRELL, EL	16,27	35,35	19,08
4	LLORET DE MAR	15,28	34,05	18,77
5	BLANES	25,43	44	18,57
6	SANT CUGAT DEL VALLÈS	33,5	51,78	18,28
7	VIC	45,05	60,62	15,57
8	CASTELLAR DEL VALLÈS	37,39	51,36	13,97
9	FRANQUESES, LES	28,16	41,92	13,76
10	MASNOU, EL	31,07	44,76	13,69
11	VALLS	32,77	46,21	13,44
12	GIRONA	40,39	53,82	13,43
13	GAVÀ	31,33	44,37	13,04
14	IGUALADA	25,17	40	12,83
15	LLEIDA	24,68	37,22	12,54
16	SALT	31,62	44	12,38
17	TARRAGONA	23,73	35,82	12,09
18	CASTELLDEFELS	31,97	42,96	10,99
19	OLOT	37,32	48,04	10,72
20	OLESA DE MONTSERRAT	27,21	37,9	10,69
21	STA PERPÈTUA DE MOGODA	32,97	43,54	10,57
22	BARBERÀ DEL VALLÈS	35,32	45,72	10,4
23	SITGES	31,9	42,22	10,32
24	PINEDA DE MAR	37,06	47,29	10,23
25	SANT QUIRZE	31,21	41,34	10,13
66	CAMBRILS	38,57	48,65	10,08
26	PALAFRUGELL	39,89	49,9	10,01
27	TERRASSA	34,08	44,08	10
28	GRANOLLERS	32,02	41,17	9,15
29	RUBÍ	29,91	38,83	8,92
30	PREMIÀ DE MAR	32,07	40,46	8,39
31	MANLLEU	67,61	72,15	7,54
32	VILAFRANCA DEL PENEDÈS	35,56	42,59	7,03
33	MONTCADA I REIXAC	42,61	48,88	6,27
34	SALOU	33,13	39,33	6,2
35	CERDANYOLA DEL VALLÈS	35,39	41,14	5,75
36	SANT BOI DE LLOBREGAT	32,3	37,35	5,05
37	STA COLOMA DE GRAMENET	20,5	25,36	4,86
61	AMPOSTA	40,62	44,75	4,73
38	VILADECANS	32,17	36,67	4,5
39	MANRESA	43,35	47,79	4,44
40	SANT PERE DE RIBES	43,59	55,8	3,41
41	MOLLET DEL VALLÈS	35,32	38,64	3,32

42	REUS	35,58	38,39	2,81
43	RIPOLLET	36,85	39,52	2,67
44	TORTOSA	31,06	33,47	2,41
45	ESPARREGUERA	48,79	51,16	2,37
46	MARTORELL	51,97	54,21	2,24
47	PRAT DE LLOBREGAT, EL	38,33	40,29	1,96
48	BARCELONA	38,95	40,64	1,69
49	BANYOLES	39,25	40,82	1,57
50	SABADELL	35,37	36,74	1,37
51	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	38,76	40,05	1,24
52	MOLINS DE REI	48,02	48,79	0,77
53	SANT FELIU DE LLOBREGAT	39,28	40,05	0,77
54	VILASSAR DE MAR	50,39	50,6	0,21
55	VILA-SECA	53,17	53,35	0,18
56	BADALONA	27,22	27,36	0,14
57	SANT VICENÇ DELS HORTS	40,93	39,66	-1,27
58	SANT FELIU DE GUÍXOLS	47,39	45,73	-1,66
59	SANT ANDREU DE LA BARCA	36,08	33,68	-2,4
60	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	31,92	29,16	-2,76
62	SANT JOAN DESPÍ	46,62	41,52	-5,1
63	SANT ADRIÀ DE BESÒS	33,22	28,04	-5,18
64	VILANOVA I LA GELTRÚ	44,62	39,33	-5,29
65	MATARÓ	40,56	34,87	-5,69
67	HOSPITALET DE LLOBREGAT, L'	39,37	27,35	-12,02

(Dades de l'Agència de Residus de Catalunya)

2.2.-Comparativa entre els municipis que configuren el consorci de Solius

	%RS 2010	%RS 2021	% diferència
CALONGE	15,76	45,96	30,2
SANTA CRISTINA	22,22	47,99	25,77
PLATJA D'ARO	26,73	39,32	12,59
LLAGOSTERA	62,55	70,01	7,46
SANT FELIU DE GUÍXOLS	47,39	45,73	-1,66

(Dades de l'Agència de Residus de Catalunya)

Les dades permeten comprovar com, a diferència de la majoria de municipis de Catalunya, Sant Feliu de Guíxols porta anys estancat en els índexs de recollida selectiva.

En el còmput global de la darrera dècada la ciutat ha sofert un retrocés, sent l'única de més de 20.000 habitants de les comarques gironines i una de les nou de tot Catalunya, que recicla pitjor ara que com ho feia 10 anys enrere.

També, en relació als municipis del consorci de Solius, Sant Feliu de Guíxols és el que de manera continuada més hi ha anat abocat al llarg dels darrers anys, atès que és el que menys ha reduït la seva fracció resta que és la que va a parar directament a l'abocador.

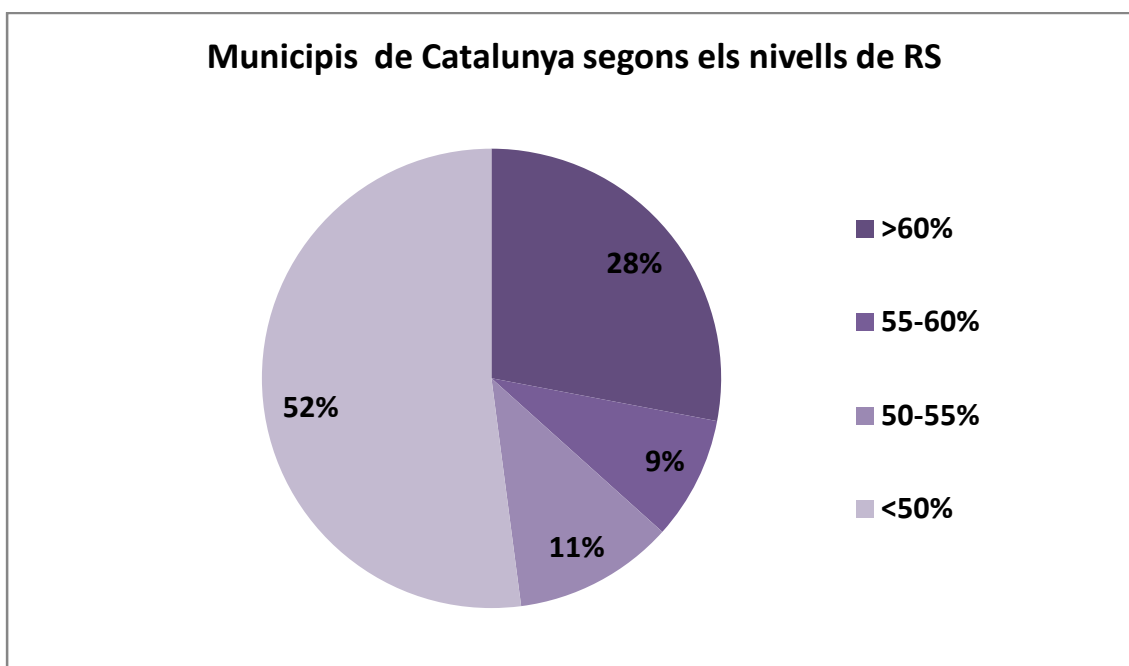
3.-Millorar la recollida selectiva

3.1.Els models de recollida selectiva (RS)

	PRINCIPALS AVANTATGES	PRINCIPALS INCONVENIENTS
CONTENIDOR OBERT	-Comoditat d'ús per a la ciutadania	-Ocupa espai públic -Genera abocaments incontrolats -Genera molts impropis -La RS toca sostre a l'arribar al 50%
CONTENIDOR TANCAT	-Es millora la RS i es redueixen els impropis -Permet avançar en el sistema de pagament per generació	-Ocupa espai públic -Genera abocaments incontrolats -Necessita més manteniment -La RS difícilment supera el 60-65%
PORTA A PORTA	-Millora la RS que pot arribar fins a un 90% i s'eliminen els impropis -Es guanya espai públic -Permet el pagament per generació	-Genera un cert rebuig entre part de la població, principalment pel canvi d'hàbits que comporta -Necessita major inversió inicial

Cada cop més municipis opten per models de recollida selectiva més eficients per incrementar els índexs de recollida selectiva. Aquests models permeten contribuir millor a la lluita contra l'escalfament del planeta i a la llarga representen un estalvi econòmic. Els models més eficients són la recollida porta a porta (PAP) i diferents propostes de contenidors tancats que s'obren amb un sistema de xip que permet identificar a la persona usuària. Està demostrat que aquests models eficients permeten obtenir de mitjana índexs de recollida selectiva força més elevats que si no es disposa d'ells.

Tant el porta a porta com els contenidors intel·ligents permeten individualitzar la recollida selectiva i avançar cap a una "taxa justa" en funció de la generació. D'aquesta manera es pot incentivar econòmicament a la ciutadania perquè faci bé la recollida.

(Dades de l'Agència de Residus de Catalunya corresponents a l'any 2021)

-El 28% dels municipis de Catalunya (265) que el 2021 tenien acreditat el 60% o més en RS, tenen com a model de recollida el sistema PAP.

-El 9% dels municipis de Catalunya (82) que el 2021 tenien acreditat entre un 55 i un 60% en RS, tenen com a model de recollida el sistema PAP.

-L'11% dels municipis de Catalunya (107) que el 2021 tenien acreditat entre un 50 i un 55% en RS, tenen com a model de recollida el sistema PAP o un altre a través dels anomenats contenidors intel·ligents.

-Un 52% dels municipis de Catalunya (493) l'any 2021 encara no tenien acreditat el 50% en RS.

Analitzant les dades s'observa com pràcticament no hi ha cap ciutat o municipi que superi el 50% en RS utilitzant com a model de recollida el sistema tradicional a través de contenidors oberts dipositats a la via pública.

Segurament és per això que cada cop més municipis estan adaptant la seva recollida selectiva a models com el PAP o a través de contenidors tancats.

3.2.-Elecció del model

A l'hora de determinar el model de recollida cal tenir clar els objectius marcats per normativa (**50% l'any 2020, 55% l'any 2025 i 60% l'any 2030**), el compromís en la seva execució i les penalitzacions econòmiques derivades de la política d'alça del preu del cànon.

En el cas de Sant Feliu de Guíxols es va escollir el setembre de 2021 el model de contenidor obert i es va fer per un període de 10 anys; una mala decisió, d'entrada, si el que vol és sortir d'aquesta situació d'estancament de la recollida selectiva que la ciutat porta arrossegant durant la darrera dècada.

Les dades dels darrers 10 anys posen en evidència que per canviar la dinàmica i avançar cap a la consecució dels objectius la ciutat hauria de fer alguna cosa diferent, com per exemple, canviar el model de recollida. Amb el sistema actual, per més que omplim la ciutat de nous i grans contenidors, no arribarem al 55% en RS marcat com objectiu el 2025 i, molt menys, al 60% l'any 2030 (any marcat per l'Agenda 2030).

3.3.-Propostes de Guíxols des del Carrer – En Comú Podem per millorar la RS

A mig termini:

- Elaboració d'un estudi previ que permeti conèixer els costos per a una futura implantació gradual del PAP en el municipi, amb el doble objectiu establert de maximitzar els resultats de recollida selectiva reduint també la generació de residus.
- Redacció d'un Pla Residu Zero que permeti posar en marxa iniciatives de prevenció i reducció de residus.
- Renovació de la Deixalleria Municipal perquè es converteixi, a més, en un centre de reutilització i reparació amb la finalitat d'allargar la vida útil dels objectes donant-los una segona vida a través de la neteja, pintura, restauració o reparació.

A curt termini:

- Tancar amb xip els contenidors de les fraccions rebuig i orgànic.
- Suprimir de la via pública l'excés actual de contenidors oberts de la fracció rebuig.
- Implantar la recollida comercial obligatòria en totes les fraccions.
- Aplicar bonificacions per a ús de la Deixalleria Municipal.
- Renovar la Deixalleria Mòbil amb un vehicle més versàtil i uns horaris més flexibles.

Totes aquestes propostes es van posar damunt la taula amb motiu de l'adjudicació, ara farà poc més d'un any, del nou contracte de les escombraries. Un contracte per 10 anys i que, com vam criticar llavors, deixava totes les possibles millores en reducció, reciclatge i reutilització de residus per a suposades modificacions del contracte en un futur sense concretar i que a data d'avui encara no s'han vist per enlloc.

El tancament de l'abocador de Solius no ha fet més que agreujar el problema de la mala gestió que s'ha fet durant els darrers anys; una gestió que fa temps que passa factura mediambiental (som el vuitè municipi de +20.000 habitants de tot Catalunya que pitjor ha reciclat en el còmput global de la darrera dècada) i que a partir d'ara també passarà factura econòmica.

La ciutat, i de passada tots els veïns i veïnes a través del rebut de les escombraries, patirà un fort increment del cost que serà conseqüència directa de la quantitat de milers i milers de tones de rebuig que continuem abocant, de l'augment anual del preu del cànon (el 2022 va ser de 59,10€/tona, però aquest 2023 serà de 65,30€/tona i el 2024 arribarà als 71,60€/tona) i del cost addicional provocat pel tancament de Solius i que ens obliga a dipositar els residus a Vacarisses incrementant, d'entrada, el preu en 18 euros per tona.

febrer, 2022
sant feliu de guíxols
En Comú Podem